Українська мова 5 клас

> Сьогодні 19.10.2023

Уроκ **№25**

Фразеологізми

Мета: повторити вивчене про фразеологізм, його лексичне значення; виробляти навички доречного вживання фразеологізмів в усному та писемному мовленні; ознайомити школярів із фразеологічним словником української мови, збагачувати словниковий запас учнів; розвивати культуру мовлення, спостережливість.

Прослухаймо вірш та налаштуймося на роботу

Продзвенів уже дзвінок, Починаємо урок! Всі мерщій сідайте, діти. Домовляймось не шуміти, На уроці не дрімати, Руки вчасно піднімати. I щоб не було мороки. Всі готові до уроку?! Тож гаразд, часу не гаймо I урок розпочинаймо!

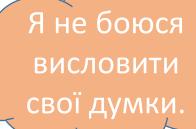
Аутотренінг

Я – учень.

Я – особистість творча.

> Я думаю, аналізую.

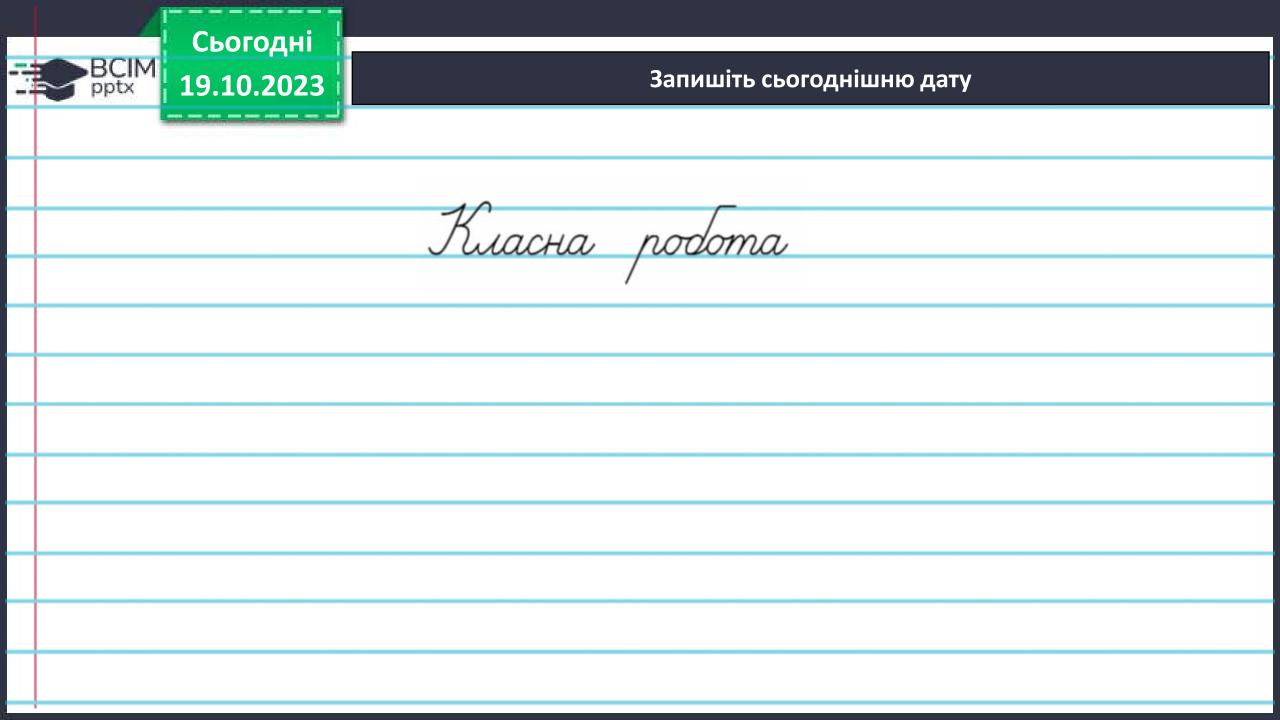
Шукаю істину. -

Помилившись, я міркую далі.

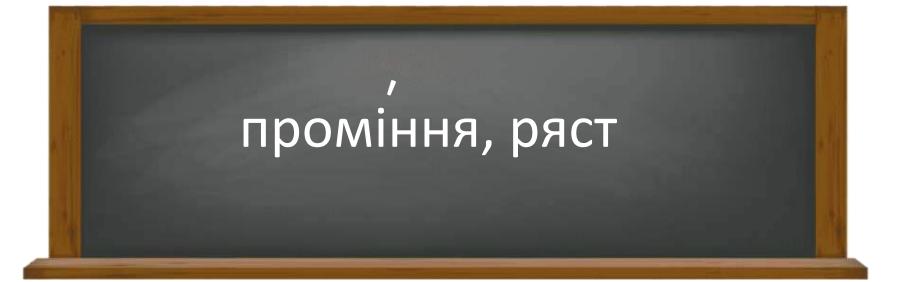
Я хочу багато знати.

Я сьогодні буду активним.

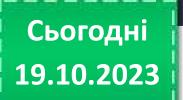
Слово дня

_{Підручник.} Сторінка

Пригадуємо

1. Що називаємо фразеологізмами?

2. Назвіть фразеологізми, які найчастіше використовуєте ви чи члени вашої родини в мовленні.

Шукаємо відповіді на запитання:

- 1. Як виникають фразеологізми? Де можна прочитати, що вони означають?
- Чи бувають фразеологізми багатозначними? Серед фразеологізмів є синонімічні й антонімічні?
- 3. Для чого використовують фразеологізми в мовленні?

Відповідно до запитань сформулюйте особисті цілі.

Запам'ятай!

фразеологія— розділ мовознавчої науки, який вивчає фразеологізми, їхні значення й уживання їх.

Фразеологізми — стійкі сполучення двох і більше слів, яке в процесі мовлення передає одне значення, надає мовленню виразності, емоційності, образності. Наприклад: набрати в рот води — мовчати; як сніг на голову — зненацька.

3-поміж фразеологізмів трапляються багатозначні. Наприклад: роззявити рота — 1) уважно слухати; 2) бути враженим; 3) бути неуважним; 4) говорити щось.

Відомості про значення, походження, уживання, фразеологізмів подано у фразеологічних словниках.

Фразеологізми, близькі за значенням, але які мають різний лексичний склад, називають фразеологічними синонімами. Наприклад: ні те ні се, ні риба ні м'ясо, ні пава ні ґава.

Фразеологізми можуть утворювати антонімічні пари: рукою подати - за тридев'ять земель; хоч греблю гати — як кіт наплакав.

підручник. **Сторінка**

Вправа 148. Виберіть із зображених малюнків ті, що утворюють фразеологізми. Поясніть їхні значення. У яких ситуаціях використовують фразеологізми? Складіть із ними речення.

Отримати

Місце під

Вправа 152. Уставте замість крапок потрібні фразеологізми. Поясніть їхні значення. Поміркуйте, з якою метою використано фразеологізми

1. Мені казали, що ви родичі. Такий він мені родич, як сьома вода на киселі. 2. Хоч і пізня осінь, а надворі теплінь. Таку пору здавна в народі називають бабине літо . 3. Майдан увесь заставлений возами так, що й курці ступити ніде.

Довідка: бабине літо, сьома вода на киселі, курці ступити ніде.

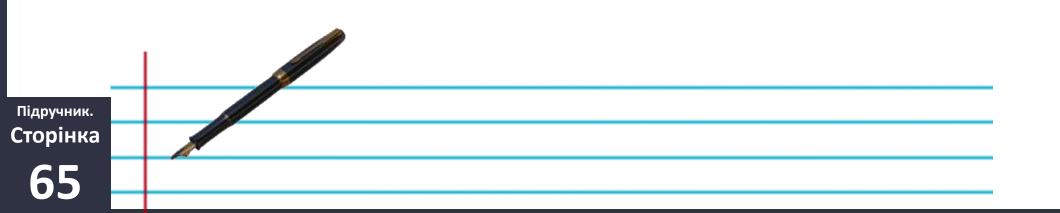

Вправа 153. Випишіть синонімічні фразеологізми (с. 66), поясніть їхні значення. Складіть речення із двома синонімічними фразеологізмами

Хоч греблю гати, кури не клюють, по горло, як піску морського, як гриби після дощу, як зірок у небі; ні пари з вуст, в рот води набрати.

Вправа 144. Доберіть до поданих фразеологізмів синонімічні й антонімічні. Розкажіть, у яких ситуаціях використовують ці фразеологізми

Пасти задніх — плентатися у хвості — грати першу скрипку; як стріла — як на пожежу — як черепаха; конем не доженеш — як обпечений — нога за ногою; жити душа в душу — водою не розлити — як кішка з собакою; хоч голки збирай — видно, як вдень — хоч око виколи.

Чи на всі запитання, поставлені на початку уроку, ви знайшли відповіді? Яка інформація зацікавила вас найбільше? Які завдання виявилися легкими для вас? Над чим треба ще попрацювати?

Домашнє завдання

Повторити вивчені відомості з фразеології Гарних і спокійних осінніх канікул, діти.

Рефлексія «Лимонний настрій». Обери емотикон, який відповідає твоєму настрою в кінці уроку

Я з усім упорався

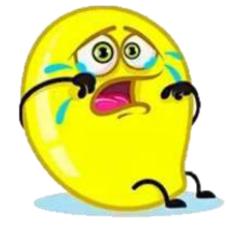
Мене урок розлютив

Чекаю на наступний урок

Було складно та нічого не зрозуміло

Більше сміху ніж навчання

Я дуже втомився